

GŁOS KRESOWY

NIEZALEŻNY DZIENNIK DEMOKRATYCZNY.

Rok I.

Wilno, środa 14 czerwca 1933 r.

Nr. 39.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA
czynna od godz. 9 do 6 godz. popoł.

ADRES REDAKCJI I ADMINISTRACJI: Niemiecka Nr. 22.
ODDZIAŁ: N. Wilejka, Gimnazjalna 9. Od 8—9 rano.

Redaktor przyjmuje interesantów
od godz. 3 do 5 popoł.

ZARAZA HITLERYZMU W AUSTRJI

Konflikt z Niemcami kwestją dni...

WIEDEŃ. Policja wiedeńska przeprowadziła wczoraj rewizję we wszystkich 59 „domach brunatnych” w Wiedniu. Druki, listy i materiały agitacyjne zostały skontiskowane. Po przeprowadzeniu rewizji wszystkie te domy zostały zamknięte i opieczętowane. Obecnych w „domach brunatnych” narodowych socjalistów poddano perlustracji. 16 cudzoziemców odstawiono do aresztów policyjnych i mają być oni w najbliższym czasie wydaleny z granic Austrii. Ponadto aresztowano 24 narodowych socjalistów obywateli austriackich.

Narodowo-socjalistyczny Soldatenbund został rozwiązany. Należnie do partii narodowo-socjalistycznej zostało żołnierzom surowo zakazane.

Dzisiaj przed południem ma się odbyć posiedzenie rady ministrów, na którym ma być powzięta uchwała o rozwiązaniu stronnictwa narodowo-socjalistycznego, zawieszenie organu prasowego narodowych socjalistów i ustanowienie nadzwyczajnego komisarza bezpieczeństwa.

WIEDEŃ. Garnizon wiedeński i policja znajdują się cały dzień w ostrem pogotowiu. Na placu bohaterów w pobliżu Burgu obozuje kompania piechoty z karabinami maszynowymi. Wszystkie gmachy publiczne i objekty wojskowe są pod ścisłą strażą wojskową.

Dyrekcja policji wezwiała we wtorek przed południem wszystkich

posłów narodowo-socjalistycznych w liczbie 15 do sejm wiedeńskiego i poddała ich szczegółowemu badaniu. Po kilkugodzinnym przesłuchaniu wypuszczono ich ze względu na nietykalność poselską na wolną stopę. Poddano ich jednak ścisłemu nadzorowi policyjnemu.

WIEDEŃ. — Wszystkie „domy brunatne” w całej Austrii zostały zamknięte i opieczętowane. Dokonano liczących aresztowań przywódców narodowo-socjalistycznych. Ci z aresztowanych, którzy są cudzoziemcami będą wydaleny z Austrii.

Dramatyczny przebieg miało aresztowanie posła do Reichstagu Habichta, męża zaufania Hitlera. Habicht otrzymał poufną wiadomość o mającym nastąpić aresztowaniu i wraz ze swymi czterema przyjaciółmi zabarykadował się w swojej willi w Linzu. Policja usunęła barykady i wtargnęła do willi, aresztując Habichta i jego towarzyszy. Habicht oświadczył, że ustępuje przed przymocą i zaprotełował przy aresztowaniu, powołując się na swój paszport dyplomatyczny, którego — jak wiadomo — rząd austriacki nie uznaje.

LONDYN. Ostatnie wypadki w Austrii wywołują w londyńskich kołach rządowych zaniepokojenie.

Kancelarz Dollfuss odbył we wtorek dłuższą konferencję ze stałym podsekretarzem stanu w Foreign Office i prosił o pomoc rządu brytyjskiego celem nie dopuszczenia do grożącego konfliktu austriackiego. Foreign Office obiecało austriackiemu kancelarzowi poparcie i gotowość pośredni-

czenia między Austrią i Niemcami. Oczywiście nie miałyby to formy wyraźnej interwencji, lecz tylko przyjacielskiego zwrócenia uwagi rządu niemieckiego.

Nowa fala teroru przeciw żydom w Niemczech

INSBRUCK. Żydowska Agencja Telegraficzna dowiaduje się, że w ciągu ubiegłego tygodnia zastrzelonych zostało w obozie koncentracyjnym w Dachau 9 internowanych tam żydów.

Z wiarogodnego źródła informują, że we wszystkich obozach koncentracyjnych zaostrożono ostatnio teroru antysemickiego. Internowani żydzi traktowani są ostatnio ze szczególną brutalnością, podczas gdy wobec nie-żydów stosowany jest znacznie łagodniejszy niż dawniej kurs. Jak się zdaje, przez łagodne traktowanie nie-żydów hitlerowcy pragną nawrócić ich na narodowy socjalizm. Nie-żydzi, którzy składają odpowiednie deklaracje, są zwalniani z obozów koncentracyjnych. Charakterystycz-

Litwini zamierzają przelecieć Atlantyk.

KOWNO. W prasie tutejszej ukazała się wiadomość, że lotnicy litewscy Darius i Geronas mają zamiar wystartować z Nowego Jorku do przelotu nad oceanem Atlantyckim. Lotnicy zamierzają wylądować w Kownie.

nem jest, że w każdym komunikacie o zwolnionych z obozów osobach prasa hitlerowska w uwadze zaznacza, że wśród zwolnionych nie było żydów. W obecnym stanie rzeczy niema prawie nadziei, aby internowani żydzi zostali zwolnieni z obozów koncentracyjnych.

BERLIN. W miasteczku brandenburskim Wolzig zamknięto żydowski zakład wychowawczy, przyczem zarówno wychowanków, jak i kierowników zakładu aresztowano i odstawiono do obozu koncentracyjnego w Oranienbaumie. Biuro Conti donosi, że w czasie rewizji, przeprowadzonej w zakładzie skonfiskowano broń, amunicję oraz dokumenty, świadczące, iż zakład posiadał w kontakcie z partią komunistyczną.

Gubernator kłajpedzki wależy z hitlerowcami

WILNO. — Z Królewca donoszą, że w związku z jawnymi wystąpieniami hitlerowców w Kłajpedzie gubernator wysiedlił z okręgu kłajpedzkiego 28-ciu członków partii nacjonalistycznej. Oprócz tego

szereg osób zostało ukaranych aresztem i grzywną za noszenie znaczków zagranicznych organizacji, oraz za przemówienia antyrządowe i podburzanie ludności do ekscesów antyżydowskich.

250.000 zł. na drogi Wileńszczyzny

WILNO. — Na krótko przed sezonem letnim władze wojewódzkie opracowały przy współudziale wydziału komunikacyjno-budowlanego plan niezbędnych robót drogowych, jakie winne być przeprowadzone na Wileńszczyźnie w roku bieżącym. Kosztorys tych robót przekraczał milion złotych i uwzględniał zaledwie drobną część potrzeb komunikacyjnych naszego województwa, gdzie drogi jak wiadomo, są w stanie więcej niż fatalnym.

Utworzony Fundusz Pracy jako dysponujący kredytami na tego rodzaju roboty, przyznał na ten cel zaledwie 250 tys. zł., t. j. około 6 proc. całej sumy, przeznaczonej na roboty drogowe w pań-

stwie. Kredyty te przyznano pod warunkiem, że 80 proc. ich pójdzie na roboty, a zaledwie 20 proc. na materiały.

Z pieniędzy tych będą prowadzone następujące roboty: dalsza budowa szosy w kierunku Narocza, na odcinku Worony — Michaliszki (100 tys. zł.); wykończenie kolejnego odcinka drogi w kierunku Podbrzezia oraz na szlaku Orany — Juryzdyki (40 tys. zł.); doprowadzenie do odpowiedniego stanu niektórych dróg wiodących z miasta do miejscowości położonych w obrębie Wielkiego Wilna (70 tys. zł.).

Pozostała część kredytów zostanie zużyta na ubezpieczenie brzegów Wilji na terenie miasta.

Nieudany lot Matterna

MOSKWA. Dalsze szczegóły lotu Mattern przedstawiają się następująco:

Po rozpoczęciu lotu Mattern, lecąc w gęstej mgłę, zabłąkał się wkrótce i znalazł się nad morzem Ochockim, pokrytym lodem. Samolot pokrył się warstwą lodu. Po długim blakaniu, się lotnik postanowił powrócić do Chabarowska w celu lepszego zorientowania się w warunkach meteorologicznych. Wtedy właśnie, po dłuższym locie w linii zygzakowatej w poszukiwaniu miejsca lądowania, Mattern znalazł się nad Sofijskiem, jednak potrafił nie lądować od razu w ciemności w nieznanych warunkach

i utrzymał się w powietrzu do rana. Po przerwaniu lotu Mattern był tak szalenie zmęczony, że bezpośrednio po wyjściu z kabiny zasnął. W Sofijsku lotnik musiał uzupełnić swoje zapasy paliwa. Wobec niemożności znalezienia oliwy, używanej do samolotów, zabrał ze sobą zapas oliwy do traktorów, przy użyciu której jak się okazało w czasie dalszej podróży — motor działał znakomicie. W tych warunkach Mattern osiągnął Chabarowsk.

Z Chabarowska lotnik wyruszył do Nomena Alasce, zamierzając przebyć ten odcinek bez lądowania.

Popierajcie L. O. P. P.

Już nadszedł

świeży transport wytwornej bielizny i galanterji damskiej

Bluzki jedw. i wełn. — — — 3.00	Trykoty jedw. — — — 2.25
„ siatkowe — — — 2.50	„ fildkos — — — 1.20
Koszule dzienne „Madampolam” 1.80	Kombinacje jedw. — — — 6.00
„ nansukowe — 4.50	Motyłki — — — 1.90
„ nocne — — — 4.00	Komplet (koszulki i motyłki) — 8.50
„ jedw. nocne — — — 10.00	Apaszki i szaliki od — — — 2.70

Splaszcie obejrzeć.

„JANUSZEK” WILNO, STO-JANSKA 6.

Kostjumy kąpiel. fild. — — — 1.50	Kolnierzyki jedw. od — — — 1.00
„ wełn. — — — 6.00	Torebki różnokolor. skór. — — 4.50
Kapelusze plażowe — — — 1.50	Rękawiczki fild. — — — 1.30
Berety jedw. i fild. — — — 0.65	Fartuszek kucharskie — — — 1.80
Pończochy jedw. od — — — 2.50	„ białe z koronkami — 3.00
Skarpety tenisowe — — — 0.60	Inna drobna galanterja damska

Ceny dostępne.

Widmo głodu zagraża wsi

Leży przed moimi oczami artykuł Benito Mussoliniego, dyktatora faszystowskich Włoch, w którym genialny ten polityk, inicjator aktualnego dziś „paktu czterech” zastanawia się nad problemem niebezpieczeństwa emigracji wsi do wielkich miast, której przyczyną jest brak chleba u rolnika.

Ocena obecnej sytuacji chłopstwa, wypowiedziana ustami Mussoliniego jest znamienym głosem zrozumienia przez rządy ich obowiązku wobec rolnictwa.

Dla rolnika „każde jutro” jest jakąś koszmarną zimą, dzień i nocą spędzającą sen z powiek. Nędza wsi dochodzi dziś do najostateczniejszych granic. Państwa rolnicze, oparte na produkcji ziemiopłodów i zbóż wiją się w „żelaznej dłoni nadprodukcji”. Ratują się barbarzyńskim niszczeniem zbóż, paleniem kawy i t. d.

Nic też dziwnego, że młode pokolenie wsi garni się do miasta, w złudnej nadziei otrzymania tam pracy.

Jakże się gorzko zawodzi! Dziś przemysł zamarł. Umilkły jazgoty ma-

szyn, pioropusze dymów nie unoszą się z kominów fabrycznych, roje czarnych, usmolonych robotników, gdy „zagwizdże syrena na lajerant” nie opuszcza wielkich hallów.

Chłop traci się na gruncie miejskim, pochłania go nędza ulicy i nie jest już w stanie wrócić na rolę.

W dalszym ciągu artykułu autor omawia możliwości poprawy bytu wsi.

Ze stosowanych przez siebie sposobów zatrzymania rolnika na wsi za najważniejszy i elementarny Mussolini podaje takt **nałężyczego traktowania wsi** i stworzenia mu możliwych warunków egzystencji.

Oto są jego własne słowa, rozważające sposoby przyjscia z pomocą wsi.

„Ale powrót do wsi, a raczej pozostanie na roli ma jeden warunek, który przedewszystkiem musi być rozwiązany. Mam na myśli **rozwiązanie przez lenia agrarnego**”.

Obdukcja rolnictwa dosięgła rekordowej wysokości i nie pomogą

tu takie środki jak obniżenie procentów, moratoria, zawieszenia egzekucji.

Prawdziwe rozwiązanie polega na **podniesieniu cen**, stworzeniu rolnikowi możliwości zbytu, a to nie osiągnie się sztucznymi drogami, ani też manewrami walutowymi, ale **dzieniem do zwiększenia konsumpcji**.

W Londynie obraduje obecnie wszechświatowa konferencja ekonomiczna i monetarna. Czas już jest ostatni, by świat i jego kierownicy zrozumieli wreszcie, że **sztuczne naprężenie sytuacji na forum międzynarodowym, odgraniczanie się murem celnym, antagonizmy narodowe są pogłębieniem kryzysu**.

Zwiększenie konsumpcji będzie następstwem potraktowania tych zasadniczych warunków polityki kapitału ogólnoswiatowego z punktu widzenia interesów całej ludzkości.

Szkoda tylko, że Cny Autor, który tak pięknie potrafi mówić o potrzebie reorganizacji życia społecznego, jednocześnie na poufnych konferencjach, popiera rewizjonizm i imperjalistyczne zapędy Hitlera, dążąc chyba nie nieświadomie do naprężenia stosunków międzynarodowych.

Sam pakt Czterech ustanawiający hegemonję „wielkich nad małymi” jest beczką dynamitu, który zapalony jakimś drobnym żarganiem wysadzi świat w powietrze.

Ha. Ka.

Humor

Dziwny jegomość

Wobec lichego wszelakich spraw kształtu Gdy spotkasz kogoś i spytasz: Co słychać? Każdy powiada: Psiakrew, albo gwałtu I twarz ma taką, jakgdyby chciał zdychać. Wczoraj przypadkiem wiazi na moje pięty Znajomek, który dawno znikł mi z oczu. Cały płomienny był i namięknęty Jak ranne słońce na niebios przezroczu. Pytam: co słychać? Co bracie robicie? A on z promiennem powiada mi okiem: Mam się wspaniale! Cudowne jest życie! Ale już w daszej rozmowie tematów Pojąłem wszystko zaraz w jednej chwili, Od lat dziesięciu jest w domu warjatku I dzś na ranny spacer go wypuścili...

W sądzie

W sądzie toczy się rozprawa w sprawie rozwodowej. Sędzia pyta świadka:

— Czy pan był obecny podczas pierwszej kłótni małżeńskiej?

— Owszem panie sędzio—byłem družbą na ślubie.

Były kanclerz niemiecki pobiera zapomogę dla bezrobotnych

Prasa francuska podaje, iż wbrew twierdzeniom rządu niemieckiego, szereg wybitnych działaczy z czasów republikańskich, od roku 1918 do 1933, wzbogaciła się na najrozmaitszych dostawach i posadach, sprawa przedstawi się zupełnie inaczej. Naprzykład były kanclerz Niemiec, Scheidemann, liczący obecnie lat 68, zapisany jest obecnie jako bezrobotny drukarz i pobiera 2 marki dziennie z kasy pomocy dla bezrobotnych.

Zwycięża silna pięść

Butna mowa Prusaka.

W tych dniach w mieście Stuhm w Prusach Wschodnich odbyły się wojownicze demonstracje hitlerowców i stalhelmowców. Organizatorzy demonstracji wygłosili przemówienia, w których zaznaczyli, iż nowy ruch wolnościowy w Niemczech rozpocznie się od Prus Wschodnich. Moc boska, tkwiąca w narodzie niemieckim obca jest Polakom. „My, oświadczyl jeden z mówców, nie pragniemy zgermanizować Polaków. Pragniemy natomiast zniszczyć Polskę i zniszczymy ją, gdyż gdy niszczy silny, staje się zadość prawom natury. Nietylko Korytarz Polski

i Górny Śląsk lecz także twierdze rycerzy niemieckich, jak Ryga i Rewel były niemieckimi i będą należały do Niemiec. Naród niemiecki wywalczył sobie nowe kolonie i przyłączy je do państwa niemieckiego. Nam wszystko jedno, co będzie, o nas mówiła historia. Będziemy walczyli za Niemcy i niemiecki wschód”.

W Berlinie odbyły się wielkie demonstracyjne zgromadzenia na rzecz rewizji granic wschodnich Rzeszy, organizowane przez górnośląskie związki byłych wojskowych.

Żydowska konferencja dla bojkotu Niemiec

LONDYN. Żydowska światowa konferencja gospodarcza dla bojkotu Niemiec wyznaczona została na dzień 15 lipca. Konferencja odbędzie się w Londynie. Pierwotny termin zwołania konferencji—25 czerwca—został przesunięty celem umożliwienia wzięcia udziału w konferencji dele-

gacji ze Stanów Zjednoczonych ze słynnym adwokatem Samuelem Untermyerem na czele. Prace przygotowawcze konferencji rozpoczną się dnia 25 b. m. z udziałem delegatów z których składa się komitet przygotowawczy.

Anglja i Włochy zaplaea tylko eżesę raty

WASZYNGTON. Jak twierdzą w waszyngtońskich kołach politycznych Anglja i Włochy złożyły nieoficjalną propozycję zaplacenja tylko części raty długu wojennego płatnej w Waszyngtonie dnia 15 bież. m.

Na ten temat prowadzili rozmowy z prezydentem Rooseveltem ambasadowie obu tych państw.

Splata długów na raty

LONDYN. Premier Mac Donald i ministrowie Simon, Chamberlain i Runciman, którzy tworzą komitet gabinetu dla spraw długów wojennych, odbyli wczoraj dłuższą naradę, na której był również obecny gubernator Banku Anglja Montegu Norman.

Narady te posiadają, jak twierdzą w kołach politycznych, doniosłe znaczenie.

Jak się dowiaduje korespondent „United Press”, na poniedziałkowym posiedzeniu gabinetu angielskiego ma być zdecydowane, wysłanie do Waszyngtonu oficjalnej propozycji zaplacenja przez Anglję tylko części raty. W kołach politycznych zbliżonych do Białego Domu zapatrują się sceptycznie na te propozycje.

Minister spraw zagranicznych sir John Simon, który bawił w miejscowości Le Touquet powrócił do Londynu, aby wziąć udział w konferencji. Podobno na półoficjalne kroki ze strony Anglja, która zaproponowała uiszczenie części raty czerwcowej przez Roosevelta miał zażądać pisemnego zawiadomienia o tej decyzji rządu Angielskiego.

Rumunja nie zapłaci raty ezerwcowej

WIEDEŃ. Z Bukaresztu donoszą: Rząd rumuński przedsięwziął w Londynie kroki celem odroczenia na czas nieograniczony płatności raty długów wobec An-

glii, przypadającej w dniu 15 czerwca. Rząd rumuński motywuje swój krok tem, że należy zczekać na wyniki konferencji londyńskiej.

Tegoroczne zbiory w Ameryce nie wystarczą na wyżywienie

PARYŻ. — Z Waszyngtonu nadeszła wiadomość, że w związku z długotrwałą posuszą tegoroczne zbiory w Stanach Zjednoczonych obliczają na 603 milionów buszli. Jest to

ilość nie wystarczająca na wyżywienie ludności. Prawdopodobnie tegoroczne zbiory zbóż chlebowych będą najniższe, jakie zanotowano od 20 lat.

Chciwość ludzka niema granic Gorączka złota na Alasce

NOWY JORK. Wobec tego, że na Alasce odkryto nowe, podobno bardzo obfite złoża złota, poszukiwacze tego kruszcza już emigrują z Ameryki północnej, by najprędzej stanąć na ziemi obiecanej. Nic nie pomagają nawoływania konsulatów, że warunki życia na Alasce są niezwykle trudne i że jechać tam mo-

gą ludzie stosunkowo zamożni, którzy zabrają dostateczny zapas żywności na czas dłuższy.

Poszukiwacze złota najeli dwa małe statki handlowe i zaopatrując się w niezbędniejsze narzędzia górnicze oraz nieco zapasów żywności, wypłynęli z portu nowojorskiego.

Samosąd nad hersztem terrorystów

WARSZAWA.—Przed kilku dniami rozegrała się krwawa bójka w schronisku dla bezdomnych pod nazwą „Polus” przy ul. Sieleckiej na Pradze. Rannych zostało poważnie kilka osób, a w tem bracia Aleksander i Antoni Sękowie. Obaj mieli porażone głowy siekierami.

Po przewiezieniu do szpitala Aleksander Sęk zmarł wskutek ciężkiego uszkodzenia czaszki. Dochodzenie policyjne ustaliło, że zmarły Aleksander Sęk i jego brat Antoni byli

przywódcami bandy terrorystów, którzy wymuszali pieniądze od mieszkańców schroniska. Wreszcie wyprowadzeni z równowagi mieszkańcy schroniska po naradzie postanowili położyć kres terrorowi.

W tym celu wybrano trzech silniejszych mieszkańców schroniska, którzy uzbrojeni w siekiery rozprawili się z terrorystami.

Policja obecnie aresztowała jeszcze 6-ciu członków terrorystycznej bandy braci Sęk.

ROZPOWSZECHNIAJCIE „GŁOS KRESOWY”

PIERWSZA PLACÓWKA POLSKA POGOTOWIE ELEKTRYCZNE

ul. W. POHULANKA Nr. 2

TELEFON 1420

TELEFON 1420

Pierwszorzędnymi silami wykonuje wszelkie roboty ELEKTRO-TECHNICZNE i RADJO-TECHNICZNE

Instalacje elektryczne, światła i siły, piorunochronów, oraz reperacja maszyn elektrycznych. Naprawa i ładowanie akumulatorów i radjowych i samochodowych narmolitem i kwasem. WYKONANIE SOLIDNE — — — — — CENY NISKIE

Kamienny sen lotnika

Przygody Matterna w Chabarowsku

MOSKWA. James Mattern przybył do Chabarowska tak wyczerpany długim lotem, iż nie mógł nawet udzielić odpowiedzi na pytania, jakimi go zasypywali przedstawiciele prasy.

Przewieziony do hotelu Mattern niezwłocznie zasnął. Na lotnisku przystąpiono do przejrzenia jego aparatu i do przygotowania go do dalszego lotu.

Kiedy Mattern będzie mógł wyruszyć w dalszą drogę, dotychczas niewiadomo, ponieważ śpi w dalszym ciągu i nikt nie otrzymał od niego żadnych dyspozycji, ani informacji co do dalszych jego zamiarów.

MOSKWA. Według doniesień radiotelegraficznych w drodze do Chabarowska naskutek defektu w motorze Mattern był zmuszony do wylądowania w miejscowości Sofijskoe na połowie drogi pomiędzy Czytą a Chabarowskiem. Po wylądowaniu lotnik był tak wyczerpany i zmęczony, że nie mógł wymówić

ani słowa. Prawie nieprzytomnego odwieziono go do hotelu.

Dziś o pierwszej w nocy według czasu środkowo-europejskiego minęło 8 dni i 15 godzin od czasu wystartowania przez Matterna z Nowego Jorku. Ponieważ czas ten jest dotychczasowym rekordem przelotu dokoła świata, więc Matterna nie tylko nie pobije rekordu, ale go nawet nie wyrówna.

Każą jeść papier

Coraz więcej dochodzi wiadomości z Niemiec o zneczeniu się nad więźniami. Bożki hitlerowskie aresztowały znanego pisarza Osieckiego, którego winą było to że głosił hasło pokoju. Bandy hitlerowskie zbili i skopali pisarza, poczem wydarli kilka kartek z jego książek i zmusili go do jedzenia papieru. — Innego pisarza zbito kolbami po twarzy tak, że powybijano mu wszystkie zęby. Według doniesień prasy angielskiej, zamordowały bandy hitlerowskie około 5 tysięcy osób.

Wyrafinowane morderstwo czy samobójstwo?

Obecnie w Czortkowie toczy się sensacyjny proces przeciwko plutonowemu K. O. P. 31-letniemu Józefowi Starniewskiemu, oskarżonemu o zniewolenie i zamordowanie 18-letniej seminarzystki, s.p. Mirosławy Werbickiej. Ukrainki, córki urzędnika kolejowego w Czortkowie. Ostatnie dni rozprawy przyniosły ciekawe szczegóły, stwierdzające, że proces czortkowski przypomina poniekąd swą sensacyjnością rozprawę przeciwko Gorgonowej. Aresztowany plut. Starniewski nie przyznał się do zbrodni, twierdząc początkowo, że rozstał się z Werbicką na wale kolejowym. Dopiero w czasie drugiego przesłuchania, gdy znaleziono na jego bieliźnie krwawe plamy, twierdził, że z Werbicką żył w zażyłym stosunku od pewnego czasu, nie użył jednak wobec niej przemocy. Biegli lekarze, dr. Goldstein i dr. Piro (znany z procesu Gorgonowej) orzekli, że nie można kategorięcznie stwierdzić, czy obrażenia, znalezione na ciele s. p. Wierbickiej wynikły z przebiegu choroby, czy też zadane zostały przez jakąś drugą osobę.

zwłok wykazała jednak, że stwierdzone obrażenia na ciele zmarłej pochodzić mogły od uderzeń, zadanych jej przez drugą osobę. Przesłuchany na onegdajszej rozprawie jako świadek biegły dr. Goldstein, który przeprowadzał sekcję zwłok zeznał, że przy sekcji nie znalazł wyraźnych śladów zniewolenia, sędzia zaś śledczy Stożek, który asystował przy sekcji zeznał, że na podstawie pierwszych oględzin odniósł wrażenie, iż zachodzi tu wypadek samobójstwa, a okoliczności, które zaszły później, nie wpłynęły na zmianę tego wrażenia. Również znajdująca się w krytycznym dniu dość znaczna ilość policji i żandarmerji nie zauważyła nic charakterystycznego, co mogłoby wskazywać na walkę denatki z drugą osobą. Także i po ukończeniu sekcji świadek był przekonany o tym, że s. p. Werbicka nie padła ofiarą morderstwa, a wyniki sekcji nie wpłynęły na zmianę przekonania o samobójstwie s. p. Werbickiej. Po przeprowadzonej rozprawie, zapadł wyrok uniewinniający oskarżonego od winy i kary.

Przypominamy, że tajemnicza śmierć s. p. Werbickiej nastąpiła przed dwoma laty, w dniu 7 lipca. Werbicka wyszła ze Starniewskiem na przechadzkę. Oboje udali się za miasto nad rzekę Seret i przebywali do późnych godzin wieczornych. Co w czasie tej przechadzki między nimi zaszło, stanowi dotąd nierozwiązaną zagadkę. Bawiąc w tych stronach osoby słyszały w nocy przeraźliwy krzyk, a około godziny 1-szej w nocy, po nadejściu pociągu ze Stanisławowa, znaleźli przechodzący torem kolejowym strzelcy zmaszkowane zwłoki Werbickiej ze słabymi oznakami życia.

Przybyła na miejsce wypadku policja stwierdziła, że zakończyła już ona życie. W pierwszej chwili zdawało się, że zaszedł tu wypadek samobójstwa. Sekcja

Jadwiga Smosarska chciałaby jechać do Hollywood

W końcu lipca Jan Klepura wyjeżdża do Hollywood, gdzie nakręcać będzie dwa filmy.

Ponieważ istnieje projekt zrobienia polskich wersji tych filmów, więc nasuwa się kwestja kto miałby być partnerką Klepury w polskiej wersji...

Dowiadujemy się że Klepura pragnie, aby tą partnerką była Jadwiga Smosarska. O ile tedy wersja polska amerykańskiego filmu z Janem Klepurą—stałaby się realną, to Smosarska najprawdopodobniej pojedzie do Hollywood, jako partnerka Klepury.

Lot dookoła Atlantyku

CAMAGUEY. — Hiszpańscy lotnicy Barbaran i Collar wylądowali dzisiaj po południu o godz. 3.40 według czasu miejscowego na tutejszym lotnisku.

Barbaran i Collar wystartowali z Sewilli w sobotę rano, twierdząc, iż chcą ustanowić nowy rekord długości lotu. Okazuje się jednak, że zmienili oni zamiar i zamierzają dokonać lotu dookoła Oceanu Atlantyckiego. Pierwszym miejscem

lądowania było miasto St. Juan (Porto Rico), drugim Camaguey. Najbliższym etapem będzie Meksyk, potem wzdłuż wybrzeży wschodnich północnej Ameryki, ku południowemu wybrzeżu Grenlandji. Następnie trasa ich lotu wyznaczona zostanie wzdłuż brzegów Norwegji, Holandji, Belgji i Francji z powrotem do Hiszpanji.

Lotnicy zamierzają jutro rano wystartować do Meksyku.

Straszliwa katastrofa na wystawie w Chicago 10 osob spłonęło

LONDYN.—Z Chicago donoszą, że na terenach wystawy wszechświatowej wydarzyła się wielka katastrofa samolotowa. Pilot, mechanik i 8 pasażerów poniosło śmierć na miejscu. Samolot odbywał lot okrężny nad terenem wystawy. W pobliżu Glenview samolot spadł z

wielkiej wysokości i stanął w płomieniach. Około 5000 osób widziało katastrofę. Wszelka pomoc była niemożliwa, aparat przedstawiał bowiem słup płomieni. Z pod szczątków samolotu wydobyto węglone zwłoki 10 osób.

Samobójstwo z powodu... złej pogody

DROHOBYCZ. Popelniła samobójstwo w Truskawcu 50 letnia Helena Reichowa, dzierżawczyni wili „Łodzianka” zam. stałe we Lwowie. ul. Domalegiewicza 8. Wymieniona powiesiła się na sznurku w jednym z pokoi wili. Przywołany lekarz zdrojowy dr. Proszkowski stwierdził już śmierć denatki.

Denatka zostawiła 3 listy. Z zostawionych listów oraz z zeznań służby wynika, że denatka popelniła samobójstwo z powodu rozstroju nerwowego, którego dostała z powodu złej pogody, która jej zdaniem przyczyniła się, że miała jeszcze dużo pokoi wolnych.

W wojsku trzeba słuchać

POZNAŃ. Przed wojskowym sądem okr. w Poznaniu pod przew. majora Wanickiego, stanęło w sobotę 14 szeregowych 7 baonu telegraficznego, oskarżonych o niesubordynację i niewykonanie rozkazu.

Mianowicie w styczniu b. r. w czasie przegladu koni w 7 baonie telegraficznym stwierdzono, że konie były brudne i czyszczenie dodatkowe zarządzono na najbliższą sobotę. Ponieważ w sobotę były inne zaję-

cia, sierżant Nowak odłożył czyszczenie koni na niedzielę. Rozkaz wykonawczy wydał kapral Krępa, który nadzorował grupę żołnierzy. Gdy polecił on rozpocząć czyszczenie i zdjęcie paszocy, żołnierze rozkazu tego nie usłuchali. Tak samo nie usłuchali rozkazu kaprala, wystosowanego do poszczególnych żołnierzy indywidualnie.

Po przeprowadzonej rozprawie sąd skazał: Józefa Hardyńa i Marjana Hachulę po półtora roku więzienia, Michała Binaśkiaka, Jana Bloska, Antoniego Lepczyka po 1 roku więzienia, Wincentego Urbaniaka i innych—po 6 miesięcy.

Walczmy z bezrobociem.

„GŁOS KRESOWY” jest do nabycia we wszystkich kioskach.

SIOSTRA MARJA

Opowieść o szlachetnej duszy i wielkiej miłości

Poczem margrabia na palcach wrócił do buduaru Rzy, gdzie jeszcze raz czule pożegnał się z kochanką i zbiegi do ogrodu, skąd już łatwo wydostał poza parkan i znikł za zakrętem ulicy.

Tajemniczy książe

Od chwili niespodziewanego wtargnięcia Tomasza do salonu nie mogli się oprzeć Ryszard dziwnemu uczuciu, że sprawa nie była tak prosta, jakby się to napozór wydawało.

Zbyt dobrze znał swego wiernego sługę, by sądzić że tylko nadmiar pijaństwa spowodował niesłychany ten wybuch.

Za wszelką cenę, też postanowił przekonać się co właściwie kryło się poza słowami, iż zaręczyny nie powinny się odbyć, gdyż zaszło tu oszustwo i zdrada.

Goście tymczasem bawili się wesoło, otaczając hurmem piękną narzeczoną więc Ryszard słysząc, jak hrabia Aleksander mówił, że kazał zamknąć ogrodnika w piwnicy niezwłocznie tedy udął się w odpowiednim kierunku. Zdaleka jednak spostrzegł, iż w okratowanym okienku piwnicy płonie światło.

Czyżby pozostawiono przy uwięzionym zapaloną lampę?

Przypuszczenie to jednak było wprost niemożliwym, w piwnicach tych bowiem znajdował się skład węgla i drzewa i nikt ze służby nie popełniłby takiej nieostrożności, by zostawić gorejący płomień w pobliżu tych materjałów palnych.

A więc widocznie ktoś znajdował się u Tomasza. Ktoś, kto z jakichś niejasnych przyczyn wyprzedził jego, Ryszarda w rozmowie z uwięzionym. Hrabia na nowo wspomniął porozumiewawcze spojrzenia ldy i Emilji i niepokój go znów opanował.

Szybko zbiegł ze schodów piwnicy i wszedł do wnętrza.

Zę słabo oświetlonego kąta, gdzie czerniła się postać związanego Tomasza, rozlegał się właśnie głos hrabiego Aleksandra.

Lecz nic ważnego nie dowiedział się Ryszard z jego słów. Rozmowa bowiem miała pozór nagany tylko, jaką stary pan udzielał skruszonemu słudze.

— Doprawdy. Jaki pan jest dobry... — wtrącił właśnie Tomasz, a hrabia Aleksander odrzekł na to łaskawie.

— No, no chłopcze! Wszystko już będzie dobrze. Pamiętaj jednak tylko nadal wystrzegać się alkoholu, bowiem po pijanemu nigdy nie będziesz pewny języka w ustach.

I tu właśnie nagle, zjawienie Ryszarda przerwało rozmowę.

Ostatnie słowa stryja były tak naturalne i zrozumiałe, że niepokój młodego hrabiego zmniejszył się znacznie.

A gdy zapytany bezpośrednio Tomasz, potwierdził oświadczenie Emilji, że całe zajście nastąpiło skutkiem pijaństwa jedynie, Ryszard uspokoił się zupełnie.

Wiedział wszak, że starym słudze można ufać. Idąc tedy śladami wuja, przebaczył skruszonemu grzesnikowi jego nieodpowiednie zachowanie się i własnoręcznie uwolnił go z pęt.

Tomasz przekonawszy się raz jeszcze, jak dobrym i szlachetnym był jego ukochany pan, ucałował rękę Ryszarda i udał się na spoczynek.

Obaj hrabiowie zaś poszli na spowrotem do sali, gdzie lda niepokoić się już zaczęła ich przeciągająca się nieobecnością.

W kilka dni później stary hrabia Aleksander wybrał się wreszcie do swojego majątku, by uregulować powikłane sprawy, lda pozostała jednak wbrew konwensom z Ryszardem na zamku. Postanowiła „kuć żelazo póki gorące”.

Dnia pewnego siedziała młoda para w salonie. Hrabianka przewracała jakiś tygodnik ilustrowany, Ryszard zaś, jak zwykle, milczał, zapatrzony w jakiś niewidoczny oddalony punkt.

ldaż pod oka śledziła wyraz jego twarzy i gniew wzbierał w jej sercu. Wiedziała dobrze, czem wypełnione są samotne dumagła hrabiego.

Od wielu dni tamowane rozdrażnienie, przewzięty tym razem przezerność i wybuchnęło potokiem zgryźliwych słów.

— Ładną parą narzeczonych jesteście — zaczęła ostro hrabianka.

— W pięć dni po zaręczynach nudzimy się, jakbysmy byli już dziesięć lat po ślubie. Doprawdy szkoda, że nie wyjechałam wraz z ojcem, widzę bowiem, że jestem ci zupełnie zbyleczna.

— Ależ ldo! Wybacz me niedbalstwo, żem miałam zajmować się tobą, myślałam właśnie o rozporządzeniach jakie mam wydać dziś jeszcze zarządcy dóbr.

Nie powinnaś jednak tak się rozgoryczać się z tej przyczyny i sądzić, że jesteś mi zbyleczna.

(D. C. N.)

Kobieta—zbrodniarka W męskim ubraniu dokonała napadu.

LUBLIN. Przed kilku dniami doniesiono o znalezieniu w zaroślach pod wsią Krzczonów w pow. lubelskim zwłok zmasakrowanej kobiety, nie dającej znaków życia, w której rozpoznano nauczycielkę z sąsiedniej wsi Antoniówka Stanisławę Stefaniec.

Zawiadomiona o wypadku policja przybyła bezwzględnie na miejsce wypadku i zastosowała środki ratownicze—okazało się, że p. Stefaniec żyje, choć życie jej wisi na włosku. Przewieziono ją do szpitala w Lublinie, gdzie dotąd nie odzyskała przytomności i walczy ze śmiercią.

Na podstawie pierwiastkowych wyników dochodzenia przypuszczano, że p. Stefaniec powracając do domu z pobraną pensją miesięczną została napadnięta przez bandytów i zmasakrowana a następnie obrabowana. Przypuszczenia te, po dalszych śledztwach, o tyle odpadły, że później ustalono, iż sprawczynią krwa-

wego napadu była kobieta—niejaka Franciszka Klimek, służąca bez pracy. Upřednio obmyśliła ona plan zbrodni. Wiedząc o godzinie powrotu p. Stefaniec do domu z pieniędzmi, przebrała się ona dla zmylenia śladów zbrodni, w ubranie męskie i uzbrojona w nóż napadła z zasadzki na nauczycielkę i silnym uderzeniem noża powaliła na ziemię, a następnie zadała jej kilkanaście ran ciętych po całym ciele. Sądząc, że ofiara jej nie żyje, ściągnęła z niej suknię i buciki, zabrała z torbki pieniądze i zbiegła, pozostawiając nauczycielkę w bieliźnie w przydrożnych zaroślach. Tu nieszczęśliwą ofiarą tej zbrodni bez wyraźnych oznak życia znalazł wczesnym rankiem przechodnie idący do pracy w pole.

Zbrodniarkę aresztowano i osadzono w więzieniu lubelskim. Dalsze śledztwo trwa. Zbrodnia powyższa wywołała przynębiające wrażenie w całej okolicy.

KRONIKA

Kłęski pożarów niszeją dobytek rolników

W nocy z dn. 11—12 b. m. we wsi Pokrepie, gm. rudzkiej w zagrodzie Milewskiego Zygmunta wybuchł pożar, który jednak został natychmiast stłumiony. Pastwą płomieni padła jedynie stodoła wartości około 500 zł. Przyczyny pożaru nie ustalono.

— W dniu 11 b. m. około godz. 14-ej stanął w ogniu las państwowy w Aleksie nadleśnictwa Bystrzyckiego. Pożar był dolny t. znaczy spaliły się niskie krzaki i igliwie.

Obszar dotknięty kłęską zawiera się w granicach 7 ha. Według dochodzeń ustalono, że ogień powstał wskutek rzucenia niedopałka papierosa.

— 12 b. m. we wsi Borowe, gminy bolifskiej powstał w zagrodzie Umpirowicz Antoniego pożar.

Skutkiem szalonej wichury akcja ratunkowa narażona była na wielkie trud-

ności i ogień przeniósł się na inne budynki.

Bilans kłęski jest międkący, bo pastwą nieokreślonego żywiołu padły 22 budynki mieszkalne, 6 stodoł, łaźnia. Poza-tem w ogniu spalił się jeden koń. Przyczyną katastrofalnej kłęski dotąd nie ustalono.

— W nocy z dnia 11 na 12 b. m. we wsi Szyłowice gm. krewskiej na szkole Markiewicz Jana spalił się dom mieszkalny. Straty wynoszą 600 zł. Ogień powstał przez nieuwagę domowników.

11 b. m. o godz. 10 min. 30 we wsi Wojciechowice, gm. Smorgońskiej wybuchł pożar w zagrodzie Nowaka Wincentego. Ogień strawił dom mieszkalny, stodołę i chlew. Pastwą płomieni padł także inwentarz żywy: krowa i 2 owce oraz spaliło się 800 kg. zboża, sprzęty i narzędzia rolnicze.

Groźny pożar—olbrzymie straty

W nocy z dnia 10 na 11 b. m. o godz. 23.30, we wsi Ješkówka, gm. dolhinowskiej, powstał na skutek wadliwej budowy komina, olbrzymi pożar. Wszelka akcja ratownicza spelzła na niczem i z dymem pożaru padł 3 domy mieszkalne, 6 chle-wów, 2 spichlerza i 1 młóczarnia. Ponad-

to w strasznych męczarniach spaliło się w ogniu 5 świń, 2f. gęsi, 12 kur.

W czasie akcji ratunkowej m-ka tejże wsi Podhajską Marja poparzyła sobie prawą rękę i nogę.

Straty ogromne, bo sięgające przeszło 12 tys. zł.

Zniwo zabobonu

Doprawdy, ciemnota i zabobon, mimo wielokrotnych upomnień i tragicznych wypadków ciągle jeszcze pokutuje w ludzkie wileńskim.

Tyle się mówi o szkodliwości zastępowania lekarza jakimś znachorem, który nie mając najmniejszego pojęcia o medycynie częstokroć po-

woduje śmierć pacjenta.

Podobny wypadek zdarzył się z Fiodorowiczową Ewą, Młynowa 2, która od jakiejś nieznannej baby pod halami miejskimi kupiła zioła.

Skutkiem był tragiczny Fiodorowiczowa zmarła w ciężkich męczarniach.

Pasażerowie usiedli na bruku...

Przy zbiegu ulic Teatralnej i W. Puhulanki dorożka powożona przez Jelińskiego Wojciecha jadąc z ul. Słowackiego wyrwała się nagle.

Pasażerowie niespodziewanie siedli

na bruku a sam Jeliński zleciał z kozła i potłukł się nieco.

Ej, p. Jeliński czyś pan przedtem nie skosztował monopolki.

Zamachy samobójcze

— Czepanówna Józeta, zam. w Wilnie przy ul. Kolejowej 1, wypiła celem pozbawienia się życia esencji octowej. W stanie wolnym od obaw o życie denatkę przewieziono do szpitala Sawicz. Powodem rozpaczi-

wego kroku był prawdopodobnie zawód miłośny.

— Na rynku drzewnym Konard Paweł, Filarecka 9, bezrobotny napił się esencji octowej, by pozbawić się życia. Jednak natychmiastowa pomoc zdołała odratować Konarda. Powodem zamachu na życie była nędza.

Zapisz się na ożlonka „Polskiego Czerwonego Krzyża“.

WARUNKI PRENUMERATY

W WILNIE z odosobieniem do domu 1 złoty 50 gr. miesięcznie.
NA PROWINCJI z przesyłką pocztową 2 zł. miesięcznie.

Wydawca i Redaktor odpowiedzialny Leon Gryszkiewicz-Juskiewicz.

Zginęła 14-letnia Krasula

Z pastwiska w lesie nadleśnictwa Czerwonny Bór, pow. Brasławskiego zginęła, czy też ukradziona została krowa, mająca 14 lat. Właściciel jej p. nadleśniczy Suchodowski Edward zameldował o tem policji.

Dokąd idziemy wieczorem?

TEATR

Teatr Letni w Ogrodzie Bernardyńskim. Dziś o g. 5 p.p., dana będzie na południową specjalnie dla młodzieży, arcyzabawna, amerykańska komedia „Roxy“ z Jadwigą Zaklicką w roli tytułowej.
Ceny propagandowe od 20 gr.

Dziś o g. 8 m. 30 wiecz. Zespół Reduty, wystąpi po raz ostatni w świetnej komedji w 3 aktach Jerzego Szaniawskiego „Murzynek“.

RADJO WILEŃSKIE.

Sroda, dn. 14 czerwca 1933.

7.00—Czas, 7.05—Gimnastyka, 7.15—Kom. 7.20—Muzyka, 7.52—Chw. gospod. 11.57—Czas, 12.05—Audycja dla poborowych (muzyka), 15.20—Program dzienny, 15.25—Giełda rolnicza, 15.35—Niezwykłe instrumenty—(płyty), 16.00—Koncert, 17.00—Pogadanka aktualna, 17.15—Utwory Bachmaninowa (płyty), 18.15—Sport w starożytności—odezbyt, 18.35—Wiad. wiec. 18.40—Przegląd litewski, 18.55—Koncert dla młodzieży, 19.25—„Ciotka Albinowa mów“, 19.40—Kwadrans literacki, 20.00—Muzyka lekka, 20.50—Przegląd prasy, 21.00—Skrzynka roln., 21.10—Odczyt esperantki, 21.25—Koncert, 22.25—Wiad. sport, 22.35—Kom. meteor., 22.40—24.00—Muzyka taneczna z Cichoelinka.

Chłopcy i dziewczęta

znajdą pewny i dobry zarobek przy sprzedaży gazet.

Zgłaszać się do Administracji „Głosu Kresowego“, Wilno Niemiecka 22.

KOMUNIKAT

Centrala Ch. Zw. Zaw. prosi wszystkie Chrześcijańskie Związki Zawodowe o najliczniejszy udział w procesji Bożego Ciała. Zbiórka Związków wchodzących w skład Centrali wyznacza się w dniu 15-go czerwca r. b. o godz. 9-ej rano w domu związkowym przy ul. Metropolitalnej 1. Związki nie posiadające własnych sztandarów—pójdą za sztandarem Centrali.

Coś przeszkrobał..

W tych dniach na skutek zarządzenia prokuratora nastąpiło aresztowanie aplikanta A. S. i ulokowanie go na Łukiszkach.

Czyje bobo?

W klatce schodowej domu № 9, przy ul. Trockiej, znaleziono dziecko płci męskiej mające około 2 miesięcy. Czyje to bobo?

Kradzież

Janczewska Adela, zam. Antokolska 50 zameldowała, że z niezamkniętego mieszkania nieustalony sprawca skradł jej rozmaite bieliznę damską.

Dochodzenie ustaliło, że kradzieży dokonała Kalinowska Kazimiera Świerkowa 14, którą zatrzymano

UWAGA!

Znany w Polsce i zagranicą
Psycho-Frenolog-Astrolog

„ZALLI“

Powie każdej osobie z linii rąk, z rysów twarzy, z fotografii, z listów oraz przy pomocy lustra magicznego o kochaniu, zgubach, sprawach sądowych, chorobach sprawach rodzinnych, podrózach.

Udziela porad w najważniejszych sprawach.

Ostrobramska 3

obok sali Miejskiej

od godz. 9 rano do 8 wieczór.

Złóż OFIARĘ na remont Bazyliki.

Wielki obrót mały zysk	Tanio! Tanio! Tanio!	Powtarzają wszyscy, którzy odwiedzili
Nasz Polski	Skład konfekc. galanterji i trykotaży	podajemy spis naszych cen
D. modne koszulki	1.35	W. Nowicki 30
D. rajtuz. jedw. prima	2.40	Wilno—Wielka
D. kombinezon.	2.90	własna wytwórnia obuwia
		M. koszule sport. 3.90
		M. krawaty od 0.50
		M. kotnierzyki od 0.45

Dźwięk. Kino-Teatr

LUX

ul. Mickiewicza 11.

Dziś! Wielki Polski 100 proc. dźwiękowiec p. t. **UWIEDZIONA** w rol. gł. Marja Malicka, Krystyna Ankiewicz, Zbyszko Sawan i Kuz. Junosza Stępowski. Tragedja uwiedzionej dziewczyny, sprzedanej do domu schadzki i niewinnie oskarżonej o zabójstwo. Nad program arcywesoła komedja z udziałem najpopularniejszych komików FLIPA i FLAPA.

Dźwięk. Kino-Teatr

WIR

ul. Wielka 25.

DZIŚ wspaniały podwójny program!

1) **„Huragan“**—wielki monumentalny film polski — na tle powstania 1863 roku. Rok krw. i klęski—Rok Bohaterów. W roli gł.: Zbyszko Sawan, Reneta Renne

2) **„Wojennym szlakiem“** film z życia i inni kresów ameryk. z królem cowbojów Ken Maynardem i jego białym koniem Tarzanem.

Dźwięk. Kino-Teatr

ADRJA

ul. Wielka 36.

Dziś! Najnowsze arcydzieło! Po raz pierwszy w Wilnie! w-g monumentalnego poematu miłosn. GABRIELA D'ANUNZIA w 20 akt. w rolach gł.: uosobienie siły męskiej: Macistes i jasnowłosa Venus BLANKA ALBERTINI. Miljony kosztów realizacji! Niezrównany przepych wystawy! Krwawe orgie w świątyni Moloha!